

Reigl Endre felvétele

Üdülő-sátrak

Valósággal eltörpülnek a jutaárugyári varrónők az általuk készített sátrak mellett. A gyár konfekciótermében 85 ilyen színes, két- és négyzetes üdülő-sátor készült, illetve készül a textil szakszervezet balatonlellei Aranyhíd kempingje számára. A pvc-ponyvából gyártott sátrakban már ezen a nyáron pihenhetnek a textil dolgozók.

Június 4—10-ig:

Országos úttörő-találkozó Budapesten

Egy héttől a kisdobosoké és az úttörőké lesz Budapest: június 4—10-ig a fővárosban tartják a VII. országos úttörő-találkozót. Több ezer pajtás vidám rendezvényeken ünnepli az Úttörőszövetség 30. születésnapját. Pénteken a pályaudvaron fogadják a megyék küldötteit, akiket a fővárosi pajtások családjai látnak vendégül. Aznap délután a vendégek a kerületek úttörőcsapataival találkoznak, együtt vesznek részt a Háromszor lobban a láng — úttörőjátékban, majd tábor-túznál emlékeznek a mozgalom harminc esztendejére.

Június 5-én díszszemlén a jubiláló Úttörőszövetséget, délután a Városligetben az úttörőket köszöntik. A vi-

dám júniálison művészek, sportolók, a főváros képviselői szereznek sok-sok örömet a pajtásoknak. A kétórás műsort a tv közvetíti.

A honvédelmi játék- és sportnapon — hétfőn — sok úttörő honvédelmi és sportrendezvényen vesz részt a Farkashegyen, délután a Kőrcsarnokban játék- és sportparádán találkoznak újra. Színes, szórakoztató június 8-ának, a kultúra napjának programja is. A Vigaszínházban és a Zeneakadémián kiváló úttörő művészek csoportok, kórusok szerepelnek majd. Ezen a napon az ünnepelték díjtalanul látogathatnak a Vidám Parkba, az állatkertbe, a Mátra moziba. A Bábszínház, a

Gyermekszínház, a Déryné Színház művészei ingyen játszanak a gyermekeknek.

A villamosokon, buszokon, metróban és úttörővasúton díjtalanul utazhatnak a kényakkendős kisdobosok és a vörösnakkendős úttörők.

Június 9-én a pajtások a kerületekben találkoznak a párt-, állami és társadalmi szervek vezetőivel, szocialista brigádokkal, veteránokkal. A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsának elnöksége ünnepi ülést tart a Vigaszínházban, Megkoszorúzzák a Felszabadulás és a munkásmozgalmi emlékműveket. Az úttörővezetők ünnepi ülése után megtartják a hagyományos bált. Június 10-én búcsúzás: a vendégek hazautaznak.

Ezen a nyáron a jubileum jegyében folytatódna a rendezvények. Június első felében tartják az országos úttörő néptánc fesztivált. A népi játék fesztivált, az úttörő színjátékok találkozóját, a XII. Úttörőolimpiát. Kiemelkedő esemény lesz a gyermekfesztivál, az éneklő ifjúság úttörőkórusainak hangversenye, a IX. őrsvetértői találkozó is. Jó alkalom lesz a viszont látásra a zánkai, csillebéri úttörő-táborozás.

Tanácskozás az Országgházban

Szerdán a Parlamentben tanácskoztak az országgyűlés bizottságainak elnökei, a fővárosi és a megyei képviselőcsoportok vezetői. Az ülésen — amelyen részt vett Sárlos István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a HNF főtitkára, valamint Péter János és Raffai Sándor, az országgyűlés elnökei — elsőként Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke tájékoztatta a képviselőket az országgyűlés soron következő nyári ülésszakának előkészítéséről, az ezzel összefüggő feladatokról.

Ezt követően Madarasi Attila pénzügyi államtitkár számolt be az államháztartás elmúlt évi költségvetésének végrehajtásáról, népgazdaságunk ideai fejlődésének főbb vonásairól. Dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter az élelmiszerrekről szóló törvényjavaslat

megalkotásának szükségességét, jelentőségét ismertette, majd a tanácskozás résztvevői meghallgatták Karakas László munkaügyi miniszter beszámolóját a munkaerő-gazdálkodás időszerű kérdéseiről, és a szakmunkásképzésről szóló 1969. évi, VI. törvény végrehajtásáról.

Ezután a vita következett.

Új buszmegálló a Nagykörúton

A Nagykörút és a Kossuth Lajos sugárút kereszteződésének építése miatt pénteken hajnalról ideiglenesen megszüntetik a rendőrséggel szemben, valamint a Hétvezér és a Zákány utca között levő autóbusszmegállókat. Helyettük a Kossuth Lajos sugárút és a Hétvezér utca között épült új, ideiglenes meg-

Huszonnégy gabonafajtát és fajtajelölteket — zömmel búzát — mutat be a vele kapcsolatban álló gazdaságok szakembereinek a Gabonatermesztési Kutató Intézet. Három napig tart a bemutatás most is — hétfőn kezdődött —, de a termelőszövetkezetek területi szövetsége kérte, hogy a megyékben működő szövetkezetek gabonatermesztőinek külön is rendezzenek egy bemutatót. Apró részletek kérdések érdeklők a látogatókat, nem követjük a párbeszédüket tehát, a bemutatóhoz igazodva külön kérdésekre kértünk választ az intézet kutatóitól.

Miért?

Miért van szükség ennyi fajtára egyáltalán? Várható, hogy ebből a sokból majd sikerül kiválasztani azt a néhányat, amit egész mezőgazdaságunk termelhet? A kívülről ilyen, és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatják, és az, hogy mire jó a bemutatás, ha a köztermesztésben szereplő búzákat láthatók itt is.

Van olyan búza, több is, amelyik nem pergeti el a szemet, lábon állva megvárja, amíg a kombájn levágja. Valamikor ezt is óriási eredménynek könyvelték el, hiszen a kasza alá nemesített régi fajták ezzel a tulajdonsággal nem rendelkeztek. Mégsem jó, ha ilyen búzával vetjük be a határt, és arra járunk aratni egész nyáron: a búza érése utáni késedelem naponként egy-másfél százalékos romlást jelent akkor is, ha lábon áll, és nem pereg. Egy hét alatt tíz százalék!

Régi nóta, hogy az aratásra jól fel kell készülni. Vegyünk magyarázó példának egy olyan gazdaságot, ahol kétezer hektáron termelnek búzát. Ha veszteség nélkül akarnak aratni, négy-hat nap alatt az egészet le kellene vágniuk. Nagyon számításos — nem figyelve a későn főlészáló és korán leereszkedő harmatra sem —, legalább 35 nagy teljesítményű kombájnnal lenne szükség. Melyik gazdaságunk tud ennyi drága gépet főlészalasztani úgy, hogy négy nap után újra pihenni küldi őket teljes egy esztendőre? Ha a búza elvetésénél már figyelembe vesszük, hogy melyik fajta érik korábban, melyik később, és a három érési csoport teljes skáláját kihasználjuk, ugyanakkora területről — szintén a legkedvezőbb időben! — az előző számításot követve tizenkét kombájn is elég. Ha azt is számítjuk, hogy az egyetlen fajtát egyhetes eső teljesen tönkretetheti, a skála szerint viszont csak hellyel-közzel károsítja, ismét a skálára esik a szavazat. Ha azt is figyelembe vesszük, hogy aratáshoz nem elég a kombájn, szállító járművek is kellenek, és szétválasztásra, szárításra, tárolásra, akkor újra számolnunk kell: négy nap alatt ezer vagon gabonát szállítani, és biztonságosan elraktározni egyik gazdaság sem tud. Pedig alaptörvénye

a búzatermesztésnek, hogy ne vesszen el, ami megtermett. Ezért ajánlják a szegedi kutatók a legjobb fajtáknál is, hogy a búzaföld nedvességénél nagyobb területet ne vessenek be vele, és úgy állítsák össze a skálát, hogy fokozatosan érjen be.

Jó fajták

Ettől természetesen nem függ a termés, de egy jó „névadó szülő” elkelt az intézetben. Falanszterizű nevet kapnak sajnos a búzáknak is, akárcsak a lakótelepi házak. Importbúzáinknak beszédesen szép nevük van, a saját nevelésük katalógusszámát vagy „iktatószámot” kapnak.

A GKF—2 kényszernevet viselő búza 56 kísérleti hely átlagát tekintve az étkezési búzáknak sorában az első. Azoknak a gazdaságoknak ajánlják, amelyek intenzívebb körülmények között gazdálkodhatnak. Meghálálja a vele való törődést: nemzetközi kísérletekben 86,6 mázsát adott hektáronként, nálunk is elérte már a 65 mázsás átlagot. Nagyszerű búza, lisztjét gyengébb lisztnek javítására használja a sütőipar.

Homokra, száraz területekre a GK—3-ast ajánlják korai búzáknak. Jó körülmények között ez is teremhet annyit, mint előző társa, lisztje annál is jobb. Hosszabb a neve az egyik fajtajelöltek — GKIK—2-es —, ha hivatalosan elismerik, a GK-protein nevet akarják neki adni. Névnek ez sem szebb, de legjobb tulajdonságára utal: fehérjetartalma eléri a 18 százalékot. A hagyományos fajtáknál csak 13—13,5 százalékról beszélhetünk. A különbség azt jelenti, hogy 1,5—2 mázsával több fehérjére számíthatunk minden hektár után, jó termés esetén.

Miért jó, ha több fehérje van a búzában? Sok kenyéret eszünk, és várhatóan nem is tudunk egykönnyen leszokni róla. Az okos táplálkozás inkább a fehérjét kedveli, mint a szénhidrátot. Ha a kenyérben benne van, amit eddig legfőképpen vele ettünk, természetesen jól járunk. Szintén bőtermő búzáról van szó, külföld is érdeklődik utána. Csak megemlítjük, hogy nagy várakozás előzte meg, és nagy érdeklődés kíséri a tesztápar

számára honosított-nemesített, úgynevezett durum-búzát is.

Sok más

A bemutatón azonnal eldől, miért jó látni a köztermesztésben lévő fajtákat is: a kísérleti parcellákon egymás mellett állnak, előnyös tulajdonságaik könnyen felfedezhetők. Azt is tisztázzák a bemutatókon, hogy az előbb említett skála más szempontból is jó. A vetés idejét is szét lehet húzni. Ha minden búzát a neki legjobban megfelelő időben vetjük, hat-hét mázsával többet arathatunk hektáronként. Néhány nap alatt azonban ez sem oldható meg, hiszen rengeteg gép kellene hozzá, és az előző termést, érett állapotban, előtte be kell takarítani. Ugyancsak fontos téma a műtrágyázás. Ha „nvakig” van a talaj tápanyaggal, fölösleges kiadás a ráadás, sőt káros, mert lefekszik tőle a búza. Tudni kell mindig, mi van a talajban, és ahhoz kell mérni az újabb adagokat.

Gyakran hallani, hogy „levegyszereztek” a gabonát. Sajnos vegyszer nélkül nem termesztethetjük, de nem mindegy, mikor és mivel permetezzünk. Nem jó mindig, ami éppen van. Az összetett hatóanyagú vegyszerekre érzékenyebb a búza, és fajtánként is másképpen viseli el. Ha nem a neki legmegfelelőbb vegyszert használjuk, hat-nyolc mázsát itt is veszhetünk hektáronként. Majdnem annyit, mint amennyit régebben a rossz homok termett holdanként.

Sokan azt mondják, búzát termelni egyszerű. Gépesíteni lehet, összejelvetjük, korai tavasszal még egy kicsit bajlódunk vele, nyár elején pedig learatjuk, és kész. Nem egyszerű ennyire, külön tudomány a búza jó termesztése. Kétfelé tagolható a kutatások, és mindkét oldalról szép eredményeket hoznak. Keresik a többet termő és jobb lisztet, jobb kenyéret adó fajtákat, de keresik azokat a módokat is, amelyek a megtermelt szemre vigyáznak. Az 50—60 mázsás átlagok ragyogóan szép számok, nincsenek is messze, ha minden munkát akkor végzünk, amikor legnagyobb a haszna.

Horváth Dezső

A MÉM közleménye:

A fűtermés betakarításának gyorsításáról

A háztáji és kisegítő gazdaságok fejlesztéséről szóló kormányhatározat a kihasználatlan gyepterület hasznosítása érdekében intézkedési jogosultsággal ruházta fel a helyi tanácsok végrehajtó bizottságait. A határozat végrehajtására kiadott intézkedések értelmében az ütnenti árokpartok, út és vasúti és árvízvédelmi töltések, csatornák, fűtermést adó erdőterületek és a mezőgazdasági agyúzemek réterületei olyan fűtermést, amelyek a kezelők üzemi szükségleteit meghaladják, vagy amelyek idejének hasznosításáról a kezelő előreláthatóan nem tud gondoskodni, a községi és a városi szakigazgatási szervek a legkorábbi időn belül kötelesek számba venni és azt betakarításra haladéktalanul de-

legkésőbb június 10-ig ingyenesen kiosztani azt az igénylő szarvasmarhatartók között.

Amennyiben a megyei tanácsok a fűtermés betakarítására már korábbi időpontot állapítottak meg a kezelők részére, úgy a kiosztásra, illetve a fűtermés betakarítására ez az időpont érvényes.

Gyárkorszerűsítés

Mintegy 40 százalékkal növelik a sodronykötél gyártását az ötödik ötéves terv időszakában a miskolci December 4. drótművekben. Felújítják az elavult gyártócsarnokot.